

Nr 302.

Av herr **Lindqvist m. fl.**, *angående beräkningen av pensionerna åt vissa förutvarande landsfiskaler och deras efterlevande.*

Jämlikt beslut vid 1941 års riksdag (riksdagens skrivelse 1941:442) har riksdagen

dels medgivit, att de ordinarie landsfiskaler, vilka ej före tidpunkten för ikraftträdandet den 1 oktober 1941 av omorganisationen av landsfiskalsbefattningarna enligt dittills gällande pensionsbestämmelser för landsfiskaler uppnått pensionsåldern men dessförinnan fyllt 63 år, finge under förutsättning, att de förklarat sig villiga att i samband med omorganisationens genomförande avgå med ålderspension, från och med den 1 oktober 1941 pensioneras, som om de varit innehavare av landsfiskalstjänst i lönegrad A 22, ävensom att samma förmån finge beredas de ordinarie landsfiskaler, vilka enligt gällande pensionsbestämmelser uppnått eller uppnådde pensionsåldern under tiden mellan den 1 juli 1940 och den 1 oktober 1941,

dels medgivit, att familjepension finge med tillämpning från och med den 1 oktober 1941 utgå till efterlevande efter sådan landsfiskal, som före avgången ur tjänst avlidit under tiden mellan den 1 juli 1940 och den 1 oktober 1941, eller sådan f. d. landsfiskal, som uppnått pensionsåldern under nämnda tid, såsom om den avlidne vid dödsfallet eller avgången från tjänsten varit innehavare av landsfiskalstjänst i lönegraden A 22,

dels ock medgivit, att ordinarie landsfiskal, som vore född före utgången av april 1884 men vid tidpunkten för omorganisationens ikraftträdande den 1 oktober 1941 icke uppnått 63 års ålder, finge enligt Kungl. Maj:ts bestämmande från sistnämnda tidpunkt efter därom gjord ansökning beviljas pension, såsom om han blivit innehavare av landsfiskalstjänst i lönegrad A 22 och vid avgången uppnått nämnda ålder.

På grund av beslut vid samma års riksdag (riksdagens skrivelse 1941:528) och därav sedermera föranledda bestämmelser i kungl. kungörelsen den 20 mars 1942 (nr 164) skola pensioner enligt allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena den 30 december 1941 till tjänstemän, som avgått ur tjänst under tiden 1 juli 1939—30 juni 1942 och alltjämt levde den 1 juli 1942, respektive deras efterlevande, i allmänhet från och med juli 1942 utgå med tillämpning av nya pensionsreglementenas bestämmelser i fråga om pensionens storlek. Därjämte hava samma tjänstemän tillförsäkrats ett belopp, motsvarande 10 kronor för varje hel kalendermånad, under vilken de före den 1 juli 1942 erhållit pension enligt civila eller militära tjänstepensionsreglementena. Såsom förutsättning för tillämpningen av dessa be-

stämmelser gäller bl. a., att pensionstagaren icke före viss tidpunkt — i vissa fall senast den 30 juni 1942 — anmält sin önskan att ej bliva underkastad desamma.

Vid reglementenas ikraftträdande den 1 juli 1942 tillämpade statskontoret de nya bestämmelserna jämväl på de enligt ovannämnda grunder pensionerade landsfiskalerna, vilka sålunda kommo i åtnjutande av retroaktiva pensionstillägg för tiden 1 oktober 1941—1 juli 1942. Kort därefter återfordrades emellertid utbetalda belopp under förmälan, att formella hinder föreläge för en tillämpning av de nya bestämmelserna för landsfiskalernas del. Härvid anfördes att landsfiskalerna visserligen efter den 1 juli 1939 pensionerats enligt bestämmelserna i civila tjänstepensionsreglementet, men att de icke under sin tjänstetid varit underkastade civila avlöningsreglementet, något som emellertid vore en förutsättning för de förbättrade förmånernas åtnjutande.

Ehuru statskontorets tolkning måhända bokstavligen sett är riktig, leder den enligt undertecknades mening till ett obilligt resultat. För de landsfiskaler, som ställdes i valet att antingen avgå med förtidspension eller övergå på ny lönestat, måste det ha tett sig självklart, att pensionsförmånerna i bägge fallen skulle bliva lika. Genom riksdagens beslut hade de tillförsäkrats samma pensionsförmåner som om de blivit innehavare av landsfiskalstjänst i lönegrad A 22. Då landsfiskalstjänsterna tidigare varit oreglerade i lönehänseende, hade »landsfiskalstjänst i lönegrad A 22» följaktligen icke existerat före den 1 oktober 1941, varför någon jämförelse med annan än den nyorganiserade landsfiskalstjänsten icke gärna kan hava åsyftats. På denna sistnämnda tjänst tillämpas civila avlöningsreglementet. Riksdagsbeslutet måste därför enligt vår mening tolkas så, att det skulle så anses som om landsfiskalerna vid pensionstagandet varit innehavare av sådan befattning i lönegrad A 22, för vilken civila avlöningsreglementet ägt tillämpning. Det ligger i sakens natur att knappast någon av de ifrågavarande landsfiskalerna skulle hava avgått i förtid, därest de varit underkunniga om risken av minskad pension genom ett sådant steg. De hava i sitt ställningstagande uppenbarligen ansett sig kunna tolka riksdagsbeslutet på det sätt, varåt vi här ovan givit uttryck.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte
antingen göra det uttalandet, att riksdagens ovannämnda beslut skall så tolkas, att de av beslutet berörda landsfiskalerna och deras efterlevande må åtnjuta pensionsförmåner såsom om gällande civila avlöningsreglemente och allmänna tjänstepensionsreglemente varit å sagda landsfiskaler tillämpliga,
eller, om detta icke kan bifallas, fatta beslut att nämnda

förmåner ändock skola beredas ifrågavarande befattningshavare och deras efterlevande.

Stockholm den 22 januari 1944.

Axel Lindqvist.

Ernst Eriksson
i Stockholm.

Carl Björling.

Albert Larsson.

Verner Hedlund.

Nr 303.

Av herr **Bergvall m. fl.**, om pension åt avlidne byråchefen *J. E. O. J:son Thulins frånskilda hustru Carin Hildegard Thulin.*

(Lika lydande med motion i Första kammaren nr 70.)

Stockholm den 22 januari 1944.

John Bergvall.

Ernst Eriksson
i Stockholm.

Sam. B. Norup.